

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2262/2564

ธนาคาร ก.โจทก์ นาง ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 516, ป.วิ.พ. มาตรา 278, ป.วิ.พ. มาตรา 322,
พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 มาตรา 4, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นผู้สุ่ราคาสูงสุดที่ละเลยไม่ใช้ราคาค่าซื้อทรัพย์สินส่วนที่เหลือเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ทอดตลาดทรัพย์สินนั้นออกขายอีกซ้ำหนึ่ง เมื่อได้เงินเป็นจำนวนสุทธิไม่คุ้มราคาและค่าขายทอดตลาดชั้นเดิม จำเลยซึ่งเป็นผู้สุ่ราคาเดิมต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดตามหนังสือสัญญาซื้อขายที่ทำกับเจ้าพนักงานบังคับคดี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 516 เงินในส่วนที่ขาดที่จำเลยต้องรับผิดชอบตามบทบัญญัติมาตรานี้ ถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่เกิดจากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.254/2553 ของศาลชั้นต้น ต้องตกอยู่ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในฐานะเป็นผู้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในอันที่จะรับชำระหนี้หรือทรัพย์สินที่ลูกหนี้นำมาวางกับยัดหรืออายัดหรือยึดถือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้ เพื่อนำไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาดังที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา 278 วรรคหนึ่ง (เดิม) แม้โจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าว ก็ต้องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้จัดสรรชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและเจ้าหนี้อื่นของจำเลยที่ 4 ในคดีดังกล่าวหากมีการร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหากมีเงินเหลืออยู่ในภายหลังที่ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ทุกคนแล้ว ป.วิ.พ. มาตรา 322 วรรคสอง (เดิม) บัญญัติให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินส่วนที่เหลือนั้นให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ดังนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีอำนาจรับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากจำเลยเพื่อดำเนินการบังคับคดีตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมาย โจทก์หาสิทธิเรียกร้องเอาเป็นส่วนของตนได้โดยลำพังไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาว่า เมื่อโจทก์ได้รับชำระหนี้จากจำเลยหรือบังคับคดีจากจำเลยแล้ว ให้หักเป็นค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี (ถ้ามี) แก่โจทก์ แล้วส่งคืนเงินให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.254/2553 ของศาลชั้นต้น เพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 4 ในคดีดังกล่าวต่อไป เป็นการพิพากษาไปตามสิทธิของโจทก์ที่มีอยู่ตามกฎหมาย หาได้พิพากษานอกคำฟ้องไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 1,585,999.78 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 1,199,810.75 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 20 มกราคม 2560) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทที่ยังไม่ได้วินิจฉัยแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ ให้คืนค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ส่วนที่เกิน 200 บาท แก่โจทก์ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 1,199,810.75 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2555 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระ

เสร็จแก่โจทก์ ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 20 มกราคม 2560) ต้องไม่เกิน 386,189.03 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า เมื่อโจทก์ได้รับชำระหนี้จากจำเลยหรือบังคับคดีได้เงินจากจำเลยแล้ว ให้หักเป็นค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี (ถ้ามี) แก่โจทก์ แล้วส่งคืนเงินให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.254/2553 ของศาลชั้นต้น ระหว่างธนาคาร ก. โจทก์ บริษัท ค. ที่ 1 กับพวกรวม 6 คน จำเลย เพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 4 ในคดีดังกล่าวต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ผบ.254/2553 ของศาลชั้นต้น ระหว่างธนาคาร ก. โจทก์ บริษัท ค. ที่ 1 กับพวกรวม 6 คน จำเลย ซึ่งพิพากษาให้จำเลยทั้งหลายร่วมกันชำระเงิน 761,881.51 บาท แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดเพชรบูรณ์ ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 114114 พร้อมสิ่งปลูกสร้างของนายพยุหศักดิ์ จำเลยที่ 4 ในคดีดังกล่าวออกทอดตลาด จำเลยเข้าประมูลซื้อทรัพย์สินราคาสูงสุด 3,080,000 บาท เจ้าพนักงานบังคับคดีโอนมัติขายให้แก่จำเลยและทำหนังสือสัญญาซื้อขายเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2555 โดยจำเลยวางเงินมัดจำ 80,189.25 บาท ส่วนที่เหลือ 2,999,810.75 บาท จำเลยตกลงชำระภายใน 15 วัน นับแต่วันซื้อทรัพย์สิน แต่โจทก์และจำเลยทั้งหกในคดีดังกล่าวคัดค้านว่าราคาต่ำ เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงเลื่อนการขายไปในวันที่ 19 กรกฎาคม 2555 โดยให้จำเลยผูกพันกับการเสนอราคาเป็นระยะเวลา 30 วัน เมื่อถึงวันขายทอดตลาดวันที่ 19 กรกฎาคม 2555 ไม่มีผู้เสนอราคา เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่จำเลยในราคา 3,080,000 บาท ตามที่จำเลยเสนอราคาสูงสุดเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2555 เจ้าพนักงานบังคับคดีอนุญาตให้จำเลยชำระเงินค่าซื้อทรัพย์สินส่วนที่เหลือภายในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2555 ครบกำหนดจำเลยไม่ชำระ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งให้ริบเงินมัดจำค่าซื้อทรัพย์สินทั้งหมด และนำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดใหม่ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 นางสุวิมล เป็นผู้ประมูลซื้อได้ในราคา 1,800,000 บาท เมื่อรวมกับเงินมัดจำที่รับ 80,189.25 บาท ต่ำกว่าที่จำเลยผูกพันราคาไว้ 1,199,810.75 บาท ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาให้จำเลยผู้สู้ราคาเดิมรับผิดชอบในราคาส่วนที่ขาด 1,199,810.75 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 516 จำเลยไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา ปัญหาดังกล่าวจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษานอกคำฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นผู้สู้ราคาสูงสุดที่ละเลยไม่ใช้ราคาซื้อทรัพย์สินส่วนที่เหลือ เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ทอดตลาดเอาทรัพย์สินนั้นออกขายอีกซ้ำหนึ่ง เมื่อได้เงินเป็นจำนวนสุทธิไม่คุ้มราคาและค่าขายทอดตลาดชั้นเดิม จำเลยซึ่งเป็นผู้สู้ราคาเดิมต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดตามหนังสือสัญญาซื้อขายที่ทำกับเจ้าพนักงานบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 516 เงินในส่วนที่ขาดที่จำเลยต้องรับผิดชอบตามบทบัญญัติมาตรานี้ถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่เกิดจากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.254/2553 ของศาลชั้นต้น ต้องตกอยู่ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในฐานะเป็นผู้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในอันที่จะรับชำระหนี้หรือทรัพย์สินที่ลูกหนี้นำมาวาง กับยึดหรืออายัดหรือยึดถือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้ เพื่อนำไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 278 วรรคหนึ่ง (เดิม)

แม้โจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าวก็ต้องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้จัดสรรชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และเจ้าหนี้อื่นของจำเลยที่ 4 ในคดีดังกล่าวหากมีการร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งหากมีเงินเหลืออยู่ในภายหลังที่ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ทุกคนแล้ว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 322 วรรคสอง (เดิม) บัญญัติให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินส่วนที่เหลือนั้นให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ดังนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีอำนาจรับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากจำเลยเพื่อดำเนินการบังคับคดีตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมาย โจทก์หาสิทธิเรียกร้องเอาเป็นส่วนของตนได้โดยลำพังไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาว่า เมื่อโจทก์ได้รับชำระหนี้จากจำเลยหรือบังคับคดีจากจำเลยแล้ว ให้หักเป็นค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี (ถ้ามี) แก่โจทก์ แล้วส่งคืนเงินให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.254/2553 ของศาลชั้นต้น เพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 4 ในคดีดังกล่าวต่อไป เป็นการพิพากษาไปตามสิทธิของโจทก์ที่มีอยู่ตามกฎหมาย หาได้พิพากษานอกคำฟ้องไม่ คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 ชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 เป็นต้นไป ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2555 จึงเกินคำขอของโจทก์ ส่วนอัตราดอกเบี้ยนั้น เนื่องจากระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาได้มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.2564 มาตรา 4 ยกเลิกความในมาตรา 224 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความใหม่แทน และมาตรา 7 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 224 ที่แก้ไขใหม่ ใช้แก่การคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับในวันที่ 11 เมษายน 2564 จึงต้องใช้กฎหมายใหม่บังคับแก่การคิดดอกเบี้ยของโจทก์ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงิน 1,199,810.75 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยผิดนัดให้ปรับเปลี่ยนตามพระราชกฤษฎีกา ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 20 มกราคม 2560) ต้องไม่เกิน 386,189.03 บาท นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัยยุทธ ศรีจ้านงค์ · ขาดิชา ยโมจิตวัฒนฤกษ์ · อนันต์ แสนคุ้ม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2262/2564>